

Ouders over schoolmotivatie

Rapport

1. Algemene inleiding

Sommige kinderen gaan heel graag naar school, bij andere kinderen is de schoolmotivatie ver zoek. Schoolmotivatie is nochtans belangrijk voor schools welbevinden en in de strijd tegen vroegtijdig schoolverlaten. De bevraging rond schoolmotivatie van GO! ouders tracht in kaart te brengen wat ouders denken over schoolmotivatie, hoe zij hun kind(eren) motiveren en wat hun noden zijn om thuis hun kind zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen.

2. Methode

Om dit thema te bevragen, kozen we voor een kwantitatief luik met een online bevraging en een kwalitatief luik met focusgroepsgesprekken.

De online bevraging liep van 8 tot 20 maart 2022. In de online bevraging wilden we een zo groot mogelijke groep ouders bereiken die met een kleine tijdsinvestering hun mening kon geven over schoolmotivatie.

Naast de onlinebevraging werden ook 2 focusgroepsgesprekken met ouders gevoerd. Deze gesprekken hadden voornamelijk tot doel om dieper in te gaan op de ondersteuningsbehoeften die ouders mogelijks hebben rond dit thema.

Dit rapport is opgedeeld in een luik rond de online bevraging en een luik rond de focusgroepsgesprekken.

Resultaten online bevraging

1. Methode

Voor het kwantitatief onderdeel werd online een bevraging via Limesurvey ontwikkeld om de mening van ouders omtrent schoolmotivatie te bevragen. De bevraging ging in op het graag naar school gaan, hoe ouders hun kind motiveren en wat hun noden zijn met betrekking tot schoolmotivatie.

Via een e-mail naar het contactenbestand van GO! ouders werd de bevraging gelanceerd op 8 maart. De bevraging werd ook bekendgemaakt via Facebook en Instagram. Hierbij is dus geen representativiteit nagestreefd. Er kan dus ook niet gesproken worden van wetenschappelijk onderzoek. De uitgevoerde analyses op de data zijn basisanalyses aan de hand van Excel en Limesurvey.

De online bevraging werd afgesloten op 20 maart 2022.

2. Respondenten

474 mensen vulden de bevraging in, waarvan enkel de volledig ingevulde bevragingen werden meegenomen in de analyses (nl. 361).

Ik ben ...	
Antwoord	Percentage
man	17,17%
vrouw	82,27%
x	0,00%
Geen antwoord	0,55%

Hoe oud ben je?	
Antwoord	Percentage
Tussen 18 en 24 jaar	0,00%
Tussen 25 en 34 jaar	14,13%
Tussen 35 en 44 jaar	61,77%
Tussen 45 en 54 jaar	21,88%
Tussen 55 en 64 jaar	1,94%
Tussen 65 en 74 jaar	0,28%
75 jaar of ouder	0,00%
Geen antwoord	0,00%

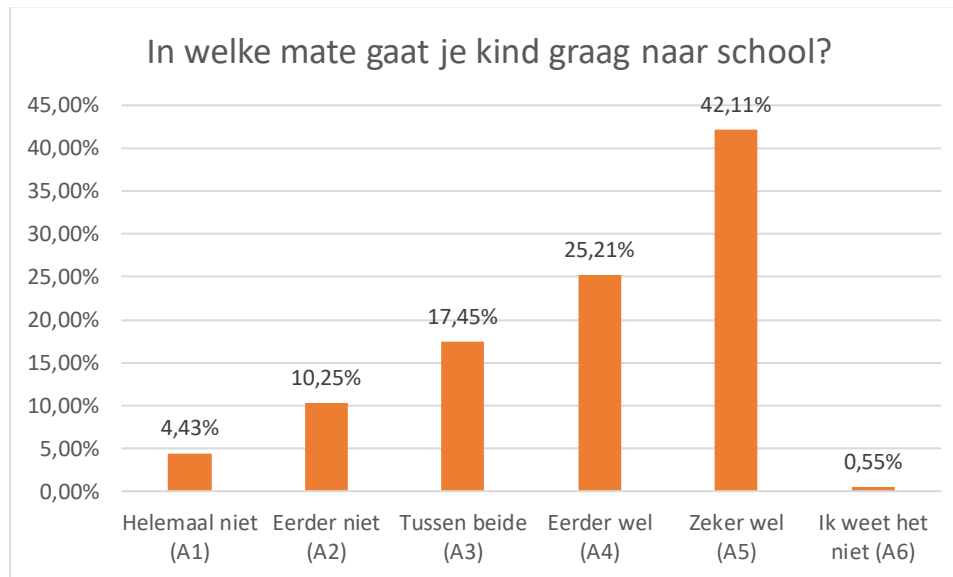
Wat is je hoogst behaalde diploma?	
Antwoord	Percentage
Lager onderwijs	1,39%
Secundair onderwijs	21,05%
Hoger onderwijs, niet-universitair	49,58%
Hoger onderwijs, universitair	26,32%
Geen antwoord	1,66%

In welk onderwijsniveau heb je (een) kind(eren)?	
Antwoord	Percentage
Gewoon kleuteronderwijs	33,80%
Buitengewoon kleuteronderwijs	0,83%
Gewoon lager onderwijs	60,94%
Buitengewoon lager onderwijs	7,76%
Gewoon secundair onderwijs	33,52%
Buitengewoon secundair onderwijs	1,39%
Hoger onderwijs	4,16%
Geen antwoord	0,28%

3. Resultaten

3.1 Graag naar school

67% van de ouders geeft aan dat hun kind (eerder) graag naar school gaat.

De ouders die aangaven dat hun kind (eerder) niet graag naar school gaat, kregen de extra vraag of ze vanuit de school signalen ontvangen dat hun kind niet gemotiveerd is. Daaruit blijkt dat 40% van die ouders hierover nooit signalen ontvangt van de school. 23% ontvangt af en toe een signaal, 21% regelmatig en 15% elke dag.

3.2 Wat is belangrijk om graag naar school te gaan?

De respondenten kregen de vraag om te beoordelen hoe belangrijk een aantal factoren zijn om graag naar school te gaan. Volgens de bevroegde ouders wegen de relaties van het kind (met leerkrachten en klasgenoten) het meeste door om graag naar school te gaan.

In welke mate zijn volgende dingen voor jouw kind belangrijk om graag naar school te gaan...		
De relatie van mijn kind met klasgenoten		
	Helemaal niet	1,39%
	Eerder niet	1,94%
	Tussen beide	8,59%
	Eerder wel	26,32%
	Zeker wel	59,56%
	Niet van toepassing	0,55%
	Geen antwoord	1,66%

De relatie van mijn kind met de leerkrachten en andere ondersteuners (bv. zorgleerkracht, leerlingbegeleider ...)		
	Helemaal niet	1,66%
	Eerder niet	1,11%
	Tussen beide	6,93%
	Eerder wel	33,24%
	Zeker wel	55,96%
	Niet van toepassing	0,55%
	Geen antwoord	1,66%
De mate waarin mijn kind het gevoel heeft dat de leerstof bij hem/haar past		
	Helemaal niet	1,11%
	Eerder niet	3,32%
	Tussen beide	15,51%
	Eerder wel	42,38%
	Zeker wel	31,86%
	Niet van toepassing	3,05%
	Geen antwoord	2,77%
De mate waarin mijn kind tevreden is met zijn/haar schoolresultaten.		
	Helemaal niet	1,11%
	Eerder niet	3,32%
	Tussen beide	15,51%
	Eerder wel	42,38%
	Zeker wel	31,86%
	Niet van toepassing	3,05%
	Geen antwoord	2,77%
De mate waarin mijn kind vrijheid heeft en zelf initiatief kan nemen rond planning, leermethode, aanpak lessen en taken...		
3,32%	Helemaal niet	3,32%
7,76%	Eerder niet	7,76%
25,76%	Tussen beide	25,76%
31,58%	Eerder wel	31,58%
22,16%	Zeker wel	22,16%
6,93%	Niet van toepassing	6,93%
2,49%	Geen antwoord	2,49%

Bij de bijvraag 'wat is nog belangrijk om graag naar school te gaan', werd nog (in kleine aantallen weliswaar) het belang van spelen en vrije tijd aangehaald. Ook vertrouwen, veiligheid en zich goed voelen kwam enkele keren aan bod.

3.3 Informeren naar school

Bijna alle ouders informeren elke dag of regelmatig bij hun kind hoe het op school is geweest.

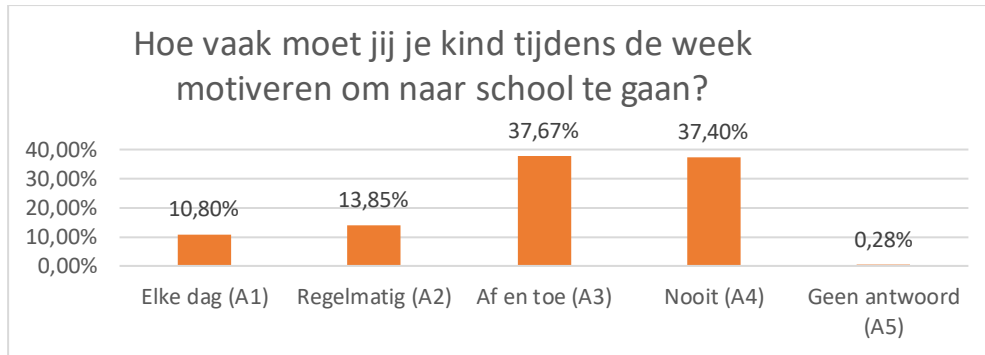
Hoe vaak informeer je bij je kind hoe het op school is geweest?	
Antwoord	Percentage
Elke dag	84,76%
Regelmatig	14,13%
Af en toe	0,55%
Nooit	0,28%
Geen antwoord	0,28%

3.4 Motiveren om naar school te gaan

3.4.1 Hoe vaak motiveren om naar school te gaan?

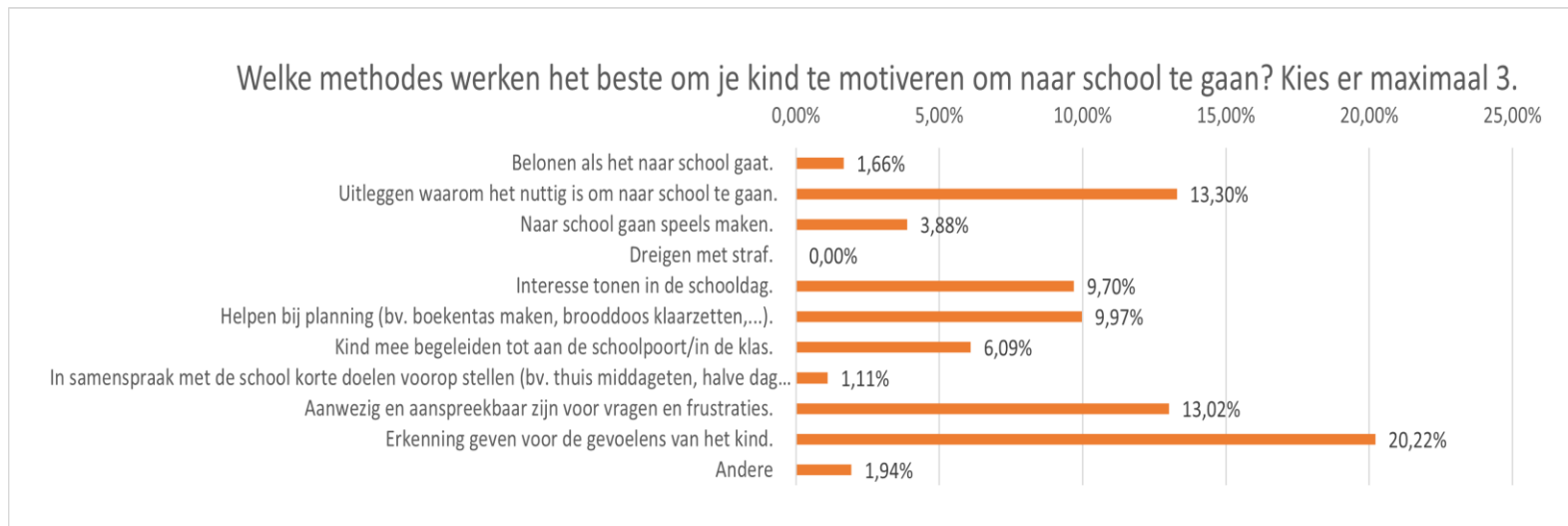
25% van de ouders moet zijn/haar kind dagelijks of regelmatig motiveren om naar school te gaan.

3.4.2 Welke motivatiemethodes?

Aan de ouders die hun kind elke dag of regelmatig moeten motiveren om naar school te gaan, werd gevraagd welke motivatiemethodes het best werken. Emotionele betrokkenheid is volgens ouders belangrijk. Zo geven ouders erkenning voor de gevoelens van het kind en zijn ze aanwezig en aanspreekbaar voor vragen en frustraties.

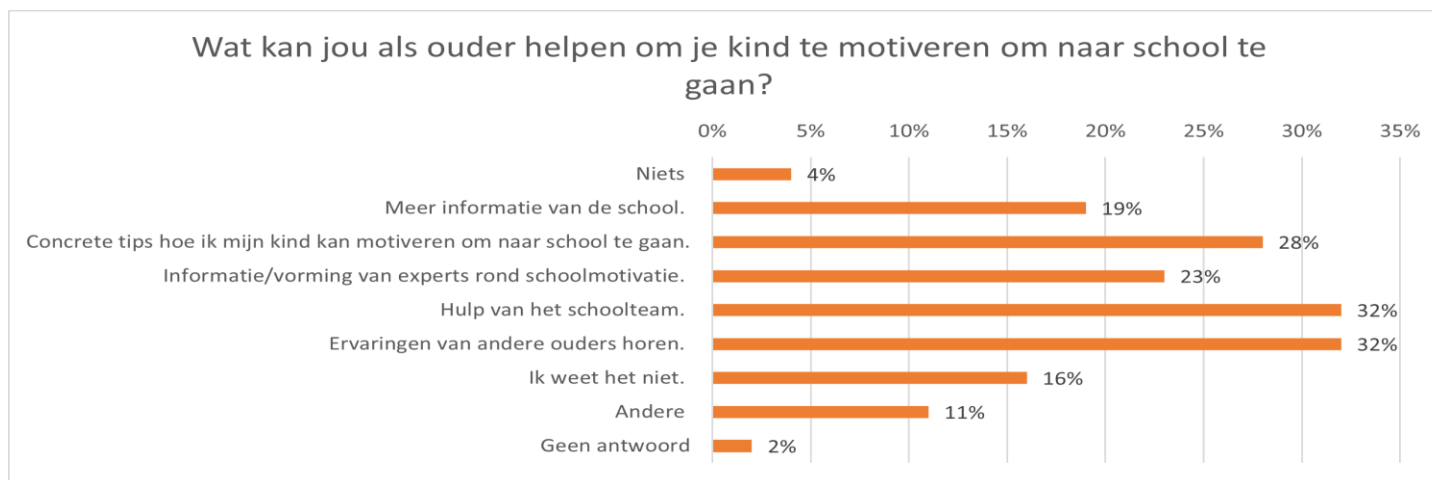

3.4.3 Moeilijk om te motiveren?

Vind je het moeilijk om je kind te motiveren om naar school te gaan?	
Antwoord	Percentage
Helemaal niet	7%
Eerder niet	10%
Tussen beide	38%
Eerder wel	29%
Zeker wel	15%
Geen antwoord	0%

3.4.4 Wat kan ouders helpen?

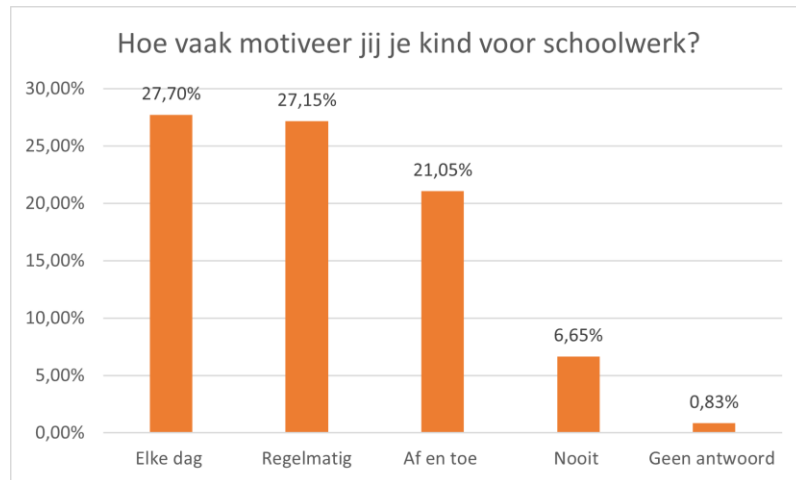
Ouders zien ervaringsuitwisseling met andere ouders en hulp van het schoolteam als goede hulpbronnen voor henzelf. Ook tips en informatie/vorming van experts lijken voor ouders interessante pistes.

3.5 Motiveren voor schoolwerk

3.5.1 Hoe vaak motiveren voor schoolwerk?

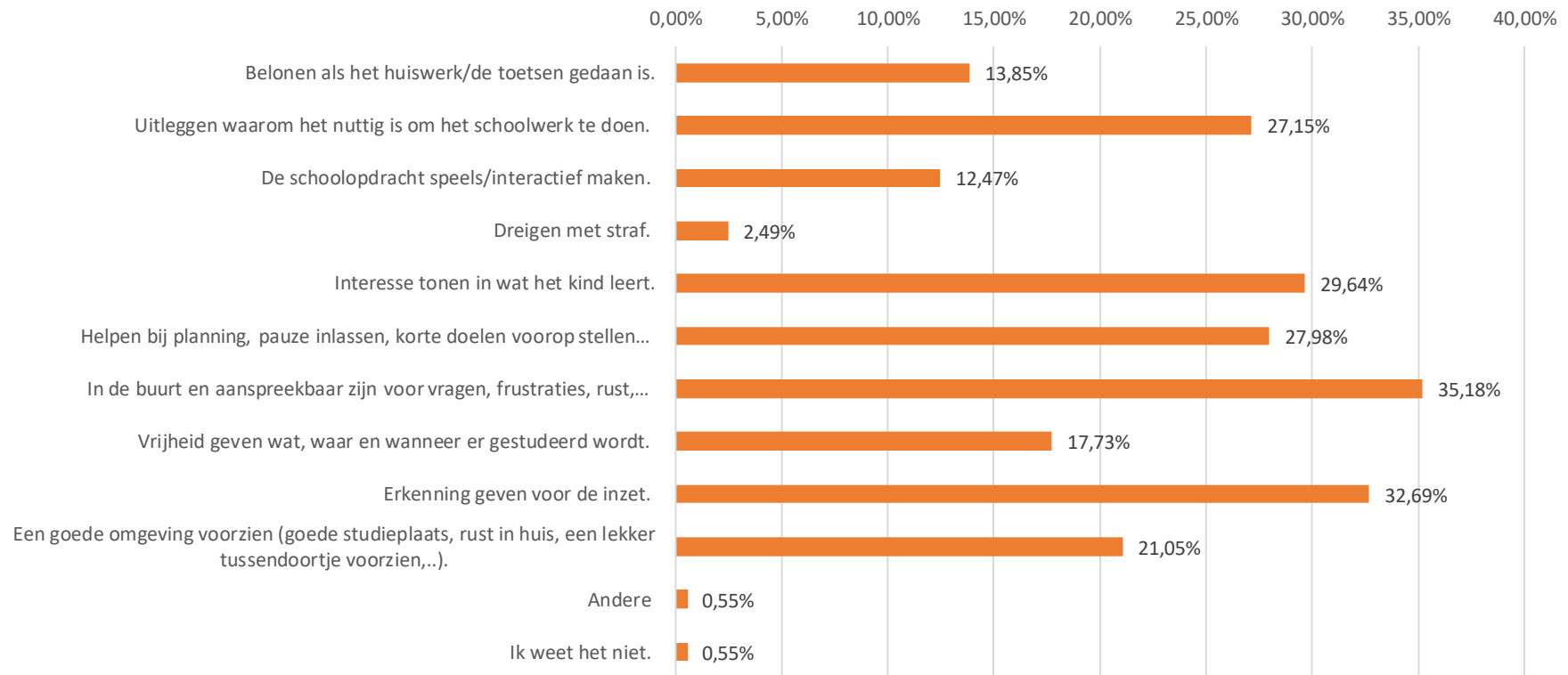
55% van de ouders motiveert zijn/haar kind dagelijks of regelmatig voor schoolwerk.

3.5.2 Welke motivatiemethodes?

Aan de ouders die hun kind elke dag of regelmatig moeten motiveren voor schoolwerk, werd gevraagd welke motivatiemethodes het best werken. Ook hier blijkt de emotionele betrokkenheid de beste methode te zijn volgens ouders: in de buurt en aanspreekbaar zijn voor frustraties en erkenning geven voor de inzet van het kind.

Welke methodes werken het best om je kind te motiveren voor schoolwerk? Kies er maximaal 3.

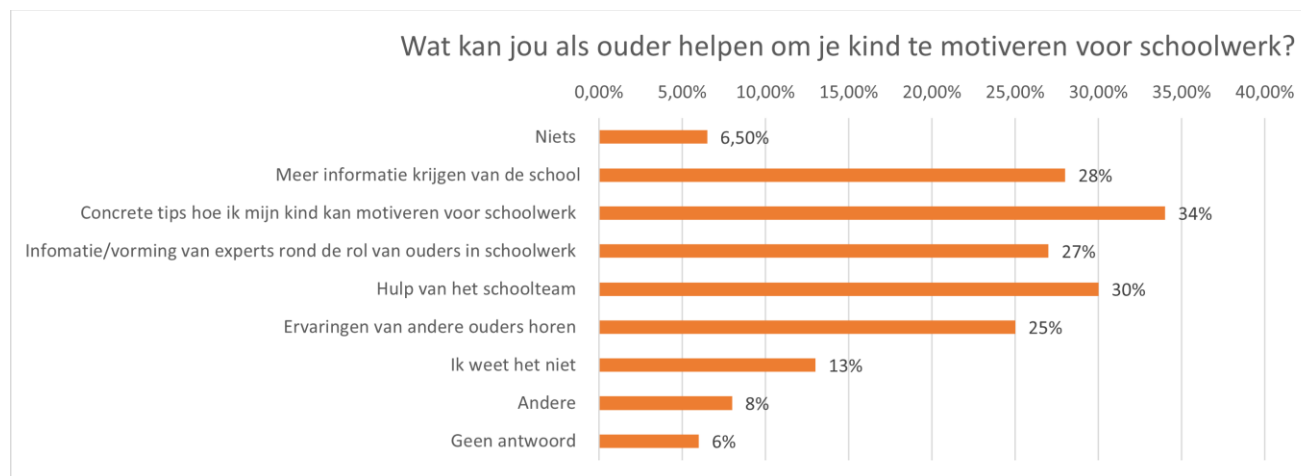

3.5.3 Moeilijk om te motiveren?

Vind je het moeilijk om je kind te motiveren voor schoolwerk?	
Antwoord	Percentage
Helemaal niet	10%
Eerder niet	20%
Tussen beide	31%
Eerder wel	27%
Zeker wel	12%
Geen antwoord	0%

3.5.4 Wat kan ouders helpen?

Ouders ontvangen graag concrete tips om hun kind te motiveren bij het schoolwerk. Ze ontvangen graag hulp en meer informatie van de school.

3.6 Gouden tip!

Aan ouders werd de vraag gesteld of ze een gouden tip hebben om aan andere ouders mee te geven. Ook hier blijkt de emotionele betrokkenheid een belangrijke rol te spelen.

Categorie	Aantal keer vermeld
Interesse tonen in kind/leerling	18
Voldoende rust en ontspanning	17
Inzetten op (verhogen) welbevinden kind/In	15
Inspelen op interesses kind/In	13
Investeren in goede band tussen ouders en school	12
Kinderen leren leren/leren plannen	12
Kinderen helpen investeren in goede relaties met anderen (klasgenoten, lkr, ouders, ..)	9
Gemotiveerde leerkrachten	8
Kinderen leren relativeren	7
Goede planning/structuur voor kind	6
Juiste school kiezen	6
Belonen ipv straffen	4
Belang van school benadrukken	4
Nood aan een ander schoolsysteem	4
Kind eigenaar maken van keuzes	3
Blijven geloven in kind	3

Resultaten focusgroepsgesprekken

1. Opzet van de focusgroepen

Er werden twee focusgroepsgesprekken georganiseerd: een digitale focusgroep en een focusgroepgesprek bij een vereniging waar armen het woord nemen. In beide focusgroepsgesprekken gingen we dieper in op de ervaringen van ouders met schoolmotivatie en welke ondersteuning ouders zouden wensen rond dit thema.

Ouders die de online bevraging ingevuld hadden, konden op het einde van de online bevraging inschrijven voor een digitaal focusgroepgesprek op 29 maart 2022. De digitale focusgroep werd georganiseerd via Microsoft Teams. Er waren 4 deelnemers. Er werd gebruik gemaakt van een aantal methodieken (Mentimeter, Forms van MS Teams,...) om het focusgroepgesprek interactief en de deelnemers betrokken te houden.

Voor het focusgroepgesprek bij de vereniging waar armen het woord werd contact opgenomen met Fabota uit Leuven. Het focusgroepgesprek ging ter plekke door in Leuven met 4 deelnemers. Ook daar werden een aantal methodieken gebruikt zoals stemstickers en rode en groene kaartjes om stellingen te beoordelen.

2. Resultaten

2.1 Algemene visie op schoolmotivatie

2.1.1 Mijn kind gaat graag naar school

De respondenten geven aan dat sommige van hun kinderen graag naar school gaan en andere niet. Ze geven verschillende redenen aan waarom hun kind graag naar school gaat: de omgeving, de klas, de medeleerlingen, betrokken leerkrachten, een motiverende omgeving, een zachte overgang tussen basisonderwijs en secundair onderwijs, onderwijs op maat, nauwe opvolging van de school, ...

Daarnaast zijn er ook verschillende redenen waarom hun kind niet graag naar school gaat: pesten, uitgebluste leerkrachten, niet meer gemotiveerd om (voltijds) naar school te gaan, onbegrip van leerkrachten, ...

2.1.2 Mijn kind heeft al eens gespijbeld (enkel bevraagd bij de digitale focusgroep)

De ervaringen rond spijbelen zijn gemengd: een ouder geeft aan dat zijn kind al eens gespijbeld heeft (met medeweten van de ouders). Een andere ouder geeft aan dat haar kind nog niet gespijbeld heeft, maar dat het heel moeilijk is om haar te motiveren om naar school te gaan.

2.1.3 Mijn kind doet graag huiswerk (enkel bevraagd bij de focusgroep bij vereniging waar armen het woord nemen)

De ouders geven aan dat dit erg afhankelijk is van het kind en van de dag. Een ouder haalt aan dat niet graag naar school gaan vaak samenhangt met niet graag huiswerk maken. Een andere ouder vertelt dat de georganiseerde huistaakbegeleiding van Fabota wel helpt om de kinderen te motiveren.

2.1.4 Ik vind het moeilijk om mijn kind te motiveren

De meeste ouders geven aan dat ze het moeilijk vinden om hun kind te motiveren. Ze zien verschillende redenen hiervoor: ze weten niet hoe hieraan te beginnen, ze hebben te weinig informatie van de leerkrachten, kinderen hebben afleiding door computer en media, kinderen worden te weinig voorbereid op het secundair onderwijs, de pandemie, onzekerheid en faalangst, te weinig differentiatie,...

2.2 Hoe was 't op school vandaag?

De deelnemers vragen regelmatig aan hun kind hoe het geweest is op school die dag. Ze doen dit om hun betrokkenheid te tonen en om op de hoogte te blijven van hoe het loopt op school. Er blijkt een grote diversiteit te zijn aan reacties van kinderen: sommige kinderen vertellen graag en veel over school, bij andere kinderen komt er amper reactie op de vraag. Sommige ouders geven aan dat het moeilijk is om in te schatten of een kind gelukkig is op school. Soms merk je iets als ouder pas laat op, zeker als de school zelf geen contact opneemt.

Ouders hebben een aantal tips voor elkaar. Een deelnemer zegt dat het belangrijk is om op hetzelfde niveau als de kinderen te praten. Iemand geeft mee dat bij hen tijdens het avondeten iedereen zijn dag bespreekt. Zo kan elk gezinslid meegeven wat hij/zij wel of niet leuk vond.

2.3 Noden van ouders

De deelnemende ouders zouden het zinvol vinden om ervaringen uit te wisselen met andere ouders. Zo kunnen ze horen wat andere ouders al geprobeerd hebben, bruikbare tips uitwisselen en elkaar gerust stellen. Tijdens het wachten bij oudercontacten zouden ouders ook kunnen uitwisselen volgens een ouder.

Verschillende ouders willen graag meer informatie van de school. Sommige ouders weten niet wat er van hen verwacht wordt met betrekking tot huiswerk en willen hierover graag meer informatie van de school. Een aantal ouders vindt sommige leerinhouden zelf ook moeilijk en zou graag instructies krijgen over die leerinhoud zodat ze goed kunnen ondersteunen thuis. Een aantal ouders halen aan dat er per kind een vertrouwenspersoon zou moeten zijn die ouders kunnen aanspreken.

Een aantal deelnemende ouders zien een meerwaarde in een vorming van experts over de rol van ouders in schoolwerk. Ze geven aan dat het interessant zou zijn om wat informatie te krijgen over leren leren. Een ouder ziet dit liever overkoepelend dan schoolspecifiek, omdat dat anoniemer en hierdoor drempelverlagend is.